

Hol a gyermekvédelem? - kiállás a gyermekvédelmi reform érdekében felszólaló szakemberek mellett

A Gyermekjogi Civil Koalíció - mint Magyarország legnagyobb gyermekjogokkal foglalkozó szakmai hálózata - **aggodalommal figyeli, hogy bár ismételten világossá váltak a gyermekvédelmi rendszer súlyos hiányosságai, működési anomáliái, egy gyermekvédelmi szakember kritikus megszólalását követően nem a több évtizedes problémák feltárása és kezelése indult el, hanem az ő személye elleni támadás.** Az interjúban¹ elhangzottakat követően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ugyanis feljelentést tett a gyermekvédelmi szakember ellen² rágalmazás, valamint a gyermekvédelmi jelzési kötelezettség elmulasztása miatt.

Kuslits Gábor a fővárosi Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatának (TEGYESZ) egykori igazgatója egy megdöbbentő és kemény kritikát is megfogalmazó interjúban tárta a nyilvánosság elé a gyermekvédelmi rendszer gyermekjogokat sértő visszasságait - részben a gyermekek elégtelen ellátása és gondozási körülményei, részben a gyermekek kizsákmányolása miatt. **Megrázó gondolatai is jól mutatják, mennyi mindennel tartozik a társadalom és az állam a gyermekvédelmi rendszerben nevelkedő gyermekeknek, családjaiknak, és a rendszerben dolgozóknak.** Hozzá hasonlóan számos szakember, civil szervezet - köztük a Gyermekjogi Civil Koalíció³ is -, valamint állampolgárok sokasága fogalmazta meg az elmúlt évek során aggályait a gyermekvédelmi ellátórendszer különböző területeinek (például az alapellátás, szakellátás, gyámügyi igazgatás) működésével kapcsolatban. Ennek ellenére érdemi változásra - s néhány kivételtől eltekintve -, a problémákkal való szembenézésre, valódi párbeszédre eddig nem került sor.

Molnár László, a fővárosi TEGYESZ korábbi igazgatója is rámutatott: a civil szervezetek által megfogalmazott javaslatokban a hangsúlyok természetesen eltérhetnek, de a lényeg közös bennük: **legyen az országnak gyermekvédelmi stratégiája és a kormányzat vegye figyelembe a megfogalmazott javaslatokat!**⁴

Ehhez kapcsolódóan társadalmi minimumként fogalmazzuk meg: méltóságot minden gyereknek! Ma azonban a gyermekvédelmi rendszer nem tudja méltóképpen ellátni és megvédeni a gyerekeket a bántalmazástól, elhanyagolástól, kizsákmányolástól, és nem tudja biztosítani a rendszerben dolgozók számára sem a méltó erkölcsi és anyagi elismerést, megbecsülést.

A Gyermekjogi Civil Koalíció aggályosnak tartja, hogy a gyermekvédelmi szakemberektől, civil szervezetektől érkező súlyos kritikákra az ágazati irányítás nem független vizsgálatokkal, illetve valódi gyermekvédelmi reform elindításával reagál. Ehelyett megbélyegzi, sőt, megfélemlíti azokat a szakembereket, akik elhivatottan és eltökélten

¹ <https://www.valaszonline.hu/2025/09/08/ex-gyermekvedelmi-vezeto-kuslits-gabor-szocialpolitika/>

² https://szgyf.gov.hu/kozlemeny-7/?fbclid=IwY2xjawMwg-JleHRuA2FlbQlxMABicmlkETBpd2RRReFd6YzFVMGZpS0UyAR4F--Rjz_OtYnYjG5UolKarA3UNrPK1mJ6pgFWlIP2oXphUvpS4qGgQ1ejC8Q_aem_KwEMOE6NmuRgZmunpQxOsQ

³ A Gyermekjogi Civil Koalíció 2024. március 5-i 12 pontos javaslatcsomagja: Mit kíván a magyar gyermekvédelem

<https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/aktualis/mit-kivan-a-magyar-gyermekvedelem-javaslatcsomag/>

A Gyermekjogi Civil Koalíció 2025. március 8-i 7 pontos nyilatkozata: Mit kíván a gyermekek védelme 2025-ben? Azonnali intézkedéseket!

<https://gyermekjogicivilkoalicio.hu/mit-kivan-a-magyar-gyermekek-vedelme-2025/>

⁴ <https://wmn.hu/ugy/65587-molnar-laszlo-tegyesz-kuslits-juhasz>

kiállnak a leggyengébbekért, az elesettekért, a társadalom peremére szorult gyerekekért. Azokat is, akik - Kuslits Gáborhoz hasonlóan - gyermekvédelmi gyámokkal és gyermekjogi képviselőkkel együtt feljelentést tesznek a gyermekek legfőbb érdekeinek érvényesítéséért. Mindez különösen aggasztó annak fényében is, hogy a gyermekvédelmi rendszer hiányosságait feltáró szakemberek a nemzetközi jog értelmében **közérdekű bejelentőknek (whistle blower)** minősülnek, akiknek védelmét Magyarországnak több nemzetközi kötelezettség alapján is biztosítania kellene. Az **ENSZ Gyermekjogi Egyezményének** 19. cikke szerint az államok kötelesek hatékony intézkedéseket hozni a gyermekek bántalmazásának és elhanyagolásának megelőzésére és feltárására. A Gyermekjogi Bizottságának 13. sz. általános kommentárja kifejezetten kimondja, hogy az államoknak **biztosítaniuk kell a bántalmazást vagy elhanyagolást jelző személyek védelmét a megtorlás ellen** (49. bekezdés). Emellett az Európai Unió a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló **2019/1937/EU irányelve**⁵ kifejezetten kötelezi Magyarországot arra, hogy biztosítsa a közérdekű bejelentők intézményi és jogi védelmét a megtorlással szemben. **A közérdekű bejelentők védelme tehát nemcsak szakmai és etikai, hanem egyértelmű nemzetközi jogi kötelezettsége is Magyarországnak.**

Ezzel összefüggésben is idézzük a **3079/2024. (III. 1.) AB határozatot**, amely szerint nem számít a jó hírnév megsértésének, ha a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja jelzést tesz, és akkor sem lehet eljárást indítani, ha később bebizonyosodik, nem volt megalapozott a veszélyeztetés gyanúja. A Kúria és az Alkotmánybíróság jogi érvelése egyértelmű: hatósági vagy bírósági eljárás kezdeményezése önmagában nem lehet alapja személyiségi jogi pernek, legyen szó egyházi vagy világi szereplőről. Ennek a döntésnek a társadalmi üzenete is jelentős, **különösen a téma tabusítása, relativizálása vagy elhallgatása ellenében.**⁶

A Gyermekjogi Civil Koalíció ezúton fejezi ki szolidaritását minden olyan állampolgárral, aki felszólal a gyermekek elhanyagolása, bántalmazása, kihasználása, vagy egyéb jogsérelmei ellen - bármilyen formában. Ők védelmet és megbecsülést érdemelnek. Megfélemlítésük, végső soron elhallgattatásuk nemcsak az ő jogait, hanem minden gyermek jogát és érdekeit is sérti.

A gyermekvédelem biztosítása állami feladat, amelynek kereteit az 1997-ben elfogadott gyermekvédelmi törvény határozza meg az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének elvei és értékei alapján. Közös érdekünk, hogy az állam végre megfelelő színvonalon tegyen eleget ennek a feladatának, kötelezettségének és garantálja a biztonságot és a méltóságot mind a gyerekek, mind rendszerben dolgozók számára. **Ezért felszólalni mindannyiunk kötelessége!**

Budapest, 2025. szeptember 15.

A Gyermekjogi Civil Koalíció szervezetei részéről:

Bagázs Közhasznú Egyesület
Család, Gyermek, Ifjúság Közhasznú Egyesület
Gyerekesély Közhasznú Egyesület
Élményakadémia Közhasznú Egyesület
Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány
Igazygyöngy Alapítvány
Jogismeret Alapítvány
Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség
Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen
Országos Gyermekvédő Liga

⁵ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1937 IRÁNYELVE (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1937>

⁶ A Kúria Pfv.IV.20.338/2023/8. számú ítélete elleni alkotmányjogi panasz (személyiségi jog megsértése egyházi eljárást megindító bejelentés miatt) <https://alkotmanybirosag.hu/ugyadatlap/?id=D5C2E7894CD33DDDC1258A44005ADA55>

Pressley Ridge Magyarország Alapítvány
Rosa Parks Alapítvány
Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete
Szociális Szakmai Szövetség
Társaság a Szabadságjogokért
Terre des hommes Alapítvány "Lausanne"
UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány
Validity Alapítvány

és egyéni szakértők, mint:

Aczél Anna
Adler Katalin
Békés Zoltán
Bíró Dalma
Cserey Miklós
Flóris Krisztina
Dr. Galajda Ágnes
Dr. Gyulai Edina
Dr. Herczeg Rita
Dr. Jánoskúti Boglárka
Dr. Katonáné dr. Pehr Erika
Dr. Kovács Zsuzsanna
Dr. Lux Ágnes
Dr. Makai Éva
Dr. Nagy-Nádasdi Anita Rozália
Negrea Vidia
Németh Barbara
Révész Magda
Sebhelyi Viktória
Dr. Toma Andrea
Varga-Sabján Dóra
Váradi Éva

Megfigyelő szervezetként:

Emberi Jogi Nevelők Hálózata
Civil Közoktatási Platform